

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

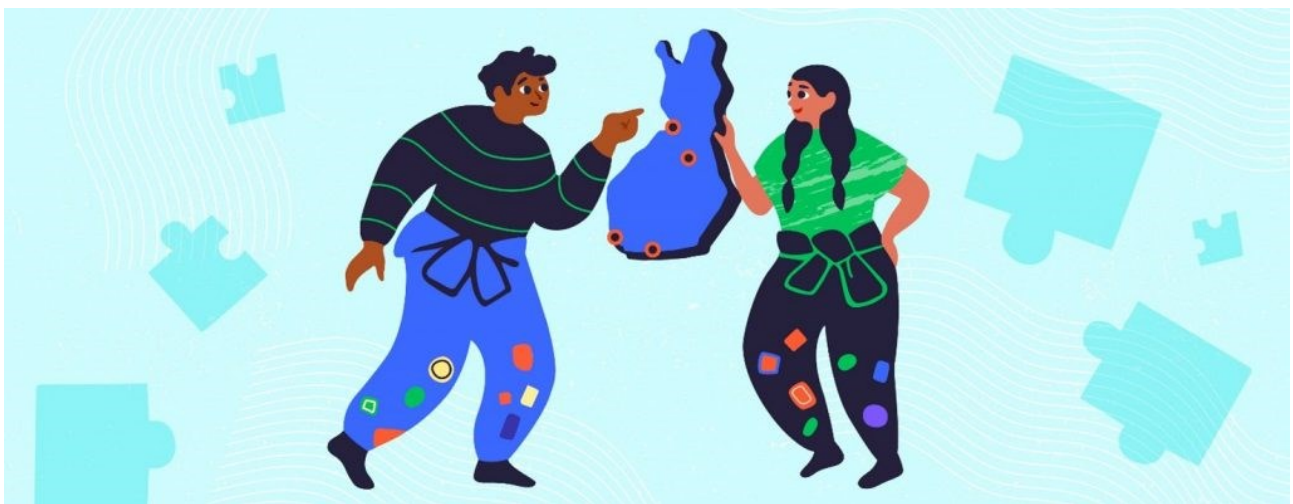
Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Viinikka, S., Saarinen, S. & Rönkkö, S. 2022. Miten tukea yhteenkuuluvuuden syntyä verkko-opiskelussa? Oamk Journal 29/2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022031423307>

Miten tukea yhteenkuuluvuuden syntyä verkko-opiskelussa?

14.3.2022 - Viinikka Sinikka, Saarinen Susanna, Rönkkö Sanna

Opiskelijakyselyissä on tullut esille, että opiskelijat pitävät toiselta opiskelijalta saatua vertaistukea erittäin tärkeänä. Jotta vertaistuki on mahdollista, pitää opiskelijoilla olla mahdollisuuksia kohdata toisensa ja oppia tuntemaan toisensa. Miten tämä onnistuu, kun opiskellaan verkossa?

Opiskelijat voivat sijoittua maantieteellisesti etäälle (kuva: OHJY-hanke)

Opintojen alussa järjestetään erilaisia tilaisuuksia, joissa opiskelijat voivat ryhmäytyä ja tutustua toisiinsa. Osa ryhmäytymisestä on opettajatuutorin tai opettajien organisoimaa. Myös opiskelijatuutoreilla on tässä oma tärkeä osuutensa.

Opintojen eri vaiheissa tarvitaan ryhmäytymistä. Suuntautumisvaihtoehtojen alkaessa tai ryhmiä yhdistettäessä opiskelija joutuu tutustumaan uuteen ryhmään. Opiskelijaryhmiin voi tulla siirto-opiskelijoita tai ryhmän vaihtajia. Myös tällöin on hyvä kiinnittää huomiota ryhmäytymiseen.

Lähiopetuksessa – etäopetuksessa

Lähiopetuksessa olevat opiskelijat näkevät toisensa oppitunneilla ja menevät tauoilla yhdessä syömään ja kahville. Hyppytunneilla ja opetuksettomina päivinä on

mahdollista tehdä oppimistehtäviä ja valmistautua tenttiin yhdessä toisten kanssa. Oppituntien jälkeen voidaan lähteä samalla bussilla kotiin ja illalla on mahdollista viettää vapaa-aikaa yhdessä.

Miten verkossa opiskelevat tapaavat toisiaan? Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelmassa monimuotoryhmät näkevät toisensa opintojen alkaessa lähipäivänä ja sen jälkeen mahdollisesti lukukausien alussa. Kaikki muu opiskelu on mahdollista suorittaa etänä. Hoitotyön tutkinto-ohjelmassa sairaanhoitajakoulutuksessa monimuotoryhmät opiskelevat muutaman viikon lukukaudessa myös kampuksella, joten se mahdollistaa opiskelijoiden kohtaamiset kasvokkain. Liiketalouden monimuotoryhmien aikataulut taas rakennetaan niin, että opintojakson alussa, keskivaiheilla ja lopussa on mahdollisuus pitää yksi lähikerta. Eri tutkinto-ohjelmissa opiskelijoiden tilanne on siis erilainen.

Study Group -ryhmästä oma tukiverkosto

Opiskelijaryhmät voivat olla hyvinkin isoja. Tammikuussa 2022 aloittaneessa tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelman monimuotoryhmässä on 86 uutta opiskelijaa. Koronan takia lähipäivänä oli paikalla vain 25 opiskelijaa ja muut olivat verkossa. Näin isossa ryhmässä on mahdotonta luoda itselleen turvaverkkoa, jolta vertaistukea voi saada.

Opiskelijat jaettiin yhdeksään Study Group -ryhmään. Siten jokaisella opiskelijalla on pieni ryhmä, johon on helpompi tutustua ja pitää yhteyttä. Ryhmät tekivät yhteiset pelisäännöt ryhmän toiminnalle ja tallensivat ne Moodleen. Jokaiselle Study Group -ryhmälle on Moodlella keskustelualue, jonne jäsenet kirjoittivat oman esittäytymisensä. Omassa tutussa Study Group -ryhmässä on helpompi kysyä ja saada neuvoja kuin isossa ryhmässä.

Study Group -tuutorointi vertaistuen foorumina

Study Group -tuutoroinnissa opettajatuutori tapaa opiskelijat Study Group -ryhmittäin noin kuukauden välein. Tapaamisissa opiskelijat voivat kertoa omista opiskeluihin liittyvistä ajatuksistaan, huolistaan ja murheistaan. Parhaimmillaan opiskelija saa tukea muilta opiskelijoilta, kuulee heiltä hyviä vinkkejä tai huomaa,

että ei se ongelma niin paha ollutkaan. Tämä on siis myös yksi tapa tarjota opiskelijoille vertaistukea, vaikka toiminta onkin opettajatuutorijohtoista.

Verkossa pidettävissä Study Group -tuutoritapaamisissa kamerat pidetään päällä. Näin ryhmän opiskelijat tuntevat toisensa, jos vaikka sattuisivat kohtaamaan jossakin. Kameran avulla välittyvät myös eleet ja ilmeet, jotka muodostavat osan viestinnän sisällöstä.

Study Group -ryhmille yhteisiä tehtäviä

Ensimmäisen lukukauden opiskelijoille on annettu pieniä tehtäviä orientoivien opintojen tuntien, tuutorituntien ja Study Group -tuutoritapaamisten jälkeen. Opiskelijoita on pyydetty ryhmässä tukemaan toisiaan tehtävissä, jotka eivät välttämättä liity opetettaviin asioihin, mutta jotka on hyvä tehdä. Tällaisia tehtäviä ovat olleet:

- sähköpostin allekirjoitusten tekeminen
- oman kuvan lisääminen Zoomin, Office365:n ja Moodlen profiileihin
- Peppi-järjestelmän käyttö: HOPS, henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen.

Näin opiskelijoille on tarjottu mahdollisuus luonnolliseen kohtaamiseen jonkin yhteisen asian äärellä. Samalla he tutustuvat toisiinsa ja oppivat auttamaan ja pyytämään apua Study Group -ryhmältä.

Ryhmässä verkossa (kuva: OHJY-hankkeen kuvituskuva)

Tauolla verkossa kahville kaverin kanssa

Verkko-opetusta toteutetaan useilla eri välineillä, Oamkissa muun muassa Zoomilla. Siinä on mahdollisuus muodostaa ryhmätyöhuoneita, breakout-huoneita, joihin opiskelijat voidaan jakaa. Näitä huoneita voi hyödyntää myös oppituntien tauoilla ja oppituntien jälkeen. Opiskelijat voi päästää breakout-huoneisiin ”kahvittelemaan”. Tämä jäljittelee kampuksen kahvitaukoa.

Esimerkkejä tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelman kokeilusta:

Breakout-huoneet relaatiotietokantojen viiden tunnin luennon tauoilla:

Opiskelijoille aukaistiin tauoille 20 breakout-huonetta, joihin he saattoivat itse kirjautua. Moni opiskelija meni tauolla oman Study Group -ryhmänsä tai muun opiskelijan kanssa breakout-huoneeseen tauon ajaksi. Tauon loputtua opettaja sulki huoneet ja opiskelijat tulivat automaattisesti ”takaisin tunnille”. Tietojenkäsittelyn opiskelijoilla on muitakin itse luotuja ympäristöjä joissa tavata, mutta tämä koettiin helpoksi oppituntien välissä.

Breakout-huoneet auki vielä tunnin jälkeen:

Verkko-oppituntien jälkeen jätetään breakout-huoneet auki Study Group -ryhmille esimerkiksi seuraavan oppituntin alkuun saakka. Esimerkkinä maanantain 31.1.2022 orientoivien opintojen oppituntin jälkeen tik22km-ryhmästä paikalla olleista 73 opiskelijasta 51 meni vielä tunnin jälkeen breakout-huoneeseen juttelemaan tai tekemään annettua tehtävää ennen seuraavan oppituntin alkua.

Yhteistyötä verkossa oppitunneilla

Oppitunneilla on hyvä aktivoida opiskelijoita antamalla heille tehtäviä. Vertaistukea ja ryhmäytymistä voi tukea antamalla oppitunneilla tehtäviä niin, että niitä voi tehdä breakout-huoneissa muiden kanssa.

On hyvä suosia oppimistehtäviä, joita voi tehdä ryhmässä tai muiden kanssa yhdessä. Myös yksilötehtäviä voi tehdä yhdessä. Monenlaiset pedagogiset ratkaisut taipuvat tähän. Mahdollisuudet vaihtelevat luonnollisesti eri oppiaineissa.

Kasvokkain vai ”säkki päässä”?

Verkossa olemme kuin säkki päässä, kun kamerat pidetään kiinni. On ymmärrettävää, että opettaessa isoja ryhmiä kaikkien kamerat eivät voi olla päällä. Osalla voi olla ongelmia yhteyden kanssa, kun liikkuvaa dataa on paljon. Kameroita voidaan kuitenkin pitää päällä ja sanoa heipat muille paikalla olijoille, kun odotellaan tunnin alkua.

Opettaja voi näyttää esimerkkiä ja rohkaista opiskelijoita. Siinä samalla voidaan rupertella mukavia ja tullaan samalla hieman tutummiksi. Jos opiskelijakaveri aamun ensimmäisen tunnin alussa istuu kotonaan hassu kahvikuppi kädessään tai jonkun lemmikkikissa vilahtaa taustalla, se tuo etäsessioon pienen piristykseen. Ainakin nähdään, ketä on paikalla.

Kameran käyttöön ei luonnollisestikaan pakoteta. Ja kun kamera ei ole päällä, on kiva nähdä kanssaopiskelijoiden kuvat pelkkien nimien tai nimikirjaimien sijaan. Study Group -ryhmien tai pienryhmien kokouksissa kamerat pidetään päällä.

Pieniä tekoja

Nämä ajatukset ja kokemukset ovat syntyneet OHJY – ohjauksella hyvinvointia - hankkeen innoittamana. Hankkeessa kehitetään Study Group -tuutorointia ja pyritään sitä kautta lisäämään myös opiskelijoiden mahdollisuuksia saada vertaistukea.

Me kaikki voimme pienillä teoilla tukea opiskelijoiden yhteenkuuluvuuden syntyä ja mahdollistaa heidän kaipaamansa vertaistuen saamista. Tässä blogitekstissä on vain muutama pieni esimerkki, mutta näilläkin pääsee jo alkuun. Keskustelemalla kaverin kanssa voi ideoida lisää pieniä juttuja.

Viinikka Sinikka, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Informaatioteknologian yksikkö

Saarinen Susanna, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Rönkkö Sanna, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Liiketalouden yksikkö

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 29/2022

Julkaisuvuosi: 2022

Tekijätiedot: Viinikka Sinikka, Saarinen Susanna, Rönkkö Sanna

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022031423307>

Tiivistelmä: Verkko-opinnoissa opiskelijat eivät tapaa toisiaan luonnollisella tavalla, kuten kampuksella opiskelevat. Opiskelijoiden ryhmäytymiseen etänä tulee kiinnittää huomiota opintojen eri vaiheissa. Study Group -ryhmät auttavat oman tukiverkon rakentumisessa. Opettajat voivat tarjota Study Group -ryhmille luonnollisia tapaamismahdollisuuksia verkossa luentojen tauoilla ja oppituntien jälkeen. Pienillä teoilla voidaan lisätä opiskelijoiden ryhmäytymistä myös verkossa.